

SECTOR DISSENY

Quan la competitivitat ha d'estar ben dissenyada

Hi ha unanimitat a assenyalar que Catalunya compta amb uns condicionants únics per la seva història, tradició industrial i cultura mediterrània. Una de les activitats que el teixit empresarial català ha potenciat al llarg dels anys ha estat el disseny industrial.

Amb l'objectiu d'accelerar el procés de penetració del disseny en sectors molt més industrials que en d'altres de menys industrialitzats com són el mobiliari o la decoració, s'ha impulsat el Programa de Política de Disseny, emmarcat en el Pla d'Innovació de Catalunya 2001-04.

GUIES I PROJECTES PILOT

Durant aquest any 2003, el CIDEM ha emprès un seguit d'activitats dins el Programa de Política de Disseny com ha estat la publicació de la *Guia de gestió del disseny*. Es tracta d'una eina de sensibilització adreçada a empreses, directores de màrqueting, dissenyadors industrials i enginyers, amb la finalitat de potenciar la cultura del disseny com a eina de competitivitat i diferenciació del producte.

També es desenvoluparan dos projectes pilot de gestió del disseny amb la col·laboració de l'Associació Multisectorial d'Empreses (AMEC) i

del Centre d'Innovació i Desenvolupament Conceptual de Nous Productes (CID), de la Universitat de Girona, el qual pertany a la Xarxa de Centres de Suport a la Innovació Tecnològica (Xarxa IT).

Cada un dels projectes integra un grup d'empreses que seran sotmeses a un procés de formació i implantació de metodologies de disseny. Les conclusions obtingudes seran exposades com a paradigma de bona gestió i model de referència per a projectes futurs.

Una altra activitat promoguda pel CIDEM és la difusió de la col·lecció de casos pràctics en gestió del disseny, que seran publicats amb la nova reedició del BCD Selection, editada per la fundació Barcelona Centre de Disseny, elaborats per la fundació Barcelona Centre de Disseny i ESADE.

L'EXCEL·LÈNCIA DE L'OFERTA PASSA PEL DISSENY

En el marc del Pla d'Innovació, també es desenvolupa un pla de consolidació i competitivitat de la pime, el qual té com a objectiu principal proporcionar una línia d'ajudes econòmiques a les petites i mitjanes empreses perquè desenvolupin projectes en diferents àmbits d'actuació (importància de la innovació

transversal), entre ells, naturalment, el sector del disseny. S'ha de recordar que, des del 2001, el CIDEM ha prestat el seu suport a 25 projectes sectorials de disseny; en total 150 empreses han rebut un ajut total de 600.000 euros.

El Govern de la Generalitat insta les empreses a prendre una posició positiva i activa en els diversos programes de

es destaca en aquest pla director, que hi hagi diàleg entre tots els agents implicats. Dins aquest context, s'han signat acords de col·laboració amb BCD (Barcelona Centre de Disseny), el FAD i ESADE.

Segons el conseller de Treball, Indústria, Comerç i Turisme de la Generalitat de Catalunya, Antoni Fernández Teixidó, "aquest clúster ha de comptar amb el reconeixement internacional, ha de ser capaç d'atreure activitats d'alt valor afegit i ajudar a l'exportació de serveis a l'exterior". En aquesta línia, el conseller va anunciar, el mes de març d'aquest any, una línia d'un milió d'euros per estimular l'empresari català en les seves tasques de disseny industrial.

També dins el Pla d'Innovació, el CIDEM suporta la creació d'una oferta excel·lent quant a qualitat de servei i nivell de subcontractació en tecnologies associades a l'enginyeria del disseny. Entre aquests, pertanyen a la Xarxa de Centres de Suport a la Innovació Tecnològica (Xarxa IT) centres com ara el CDEI (Centre de Desenvolupament d'Equips Industrials), el CID, el CIMNE (Centre Internacional de Mètodes Numèrics en Enginyeria), el Centre Català del Plàstic o el Centre de

política de disseny. Els objectius dels programes són la identificació d'un clúster en disseny de producte per atreure activitats d'alt valor afegit i exportar serveis a l'exterior, i també la creació d'un sistema d'ús d'eines de gestió de disseny entre les empreses catalanes. Un altre dels objectius cobejats és que els directius disposin de criteris de gestió per enfrontar-se amb el fenomen del disseny. En aquest sentit és molt important, i així

CDN: L'ART DE DEFINIR ESTRATÈGIES

CDN

L'empresa catalana Competitive Design Network (CDN) va néixer l'any 1988 com a empresa dedicada al disseny industrial i al desenvolupament de productes. Avui, CDN és una empresa en què l'activitat de consultoria és la seva màxima competència. És a dir, ja no sols dissenya els productes dels seus clients, sinó que participa en la gestió del projecte i en la definició de l'estratègia del mercat. Segons el seu director general, Antoni Flores, "mentre que en el mercat existeix un gran coneixement de R+D en estat pur, la nostra companyia ha adoptat el compromís d'aplicar-lo". Amb la consigna "un producte, un consumidor", remarca Flores, CDN, quan pensa un producte, també marca les seves línies de desenvolupament, una línia de negoci, n'estudia el consumidor final i els mecanismes de fidelització del producte. Des de Rubí, CDN —que té oficines a França i Portugal—, compta amb uns 70 consultors que se centren en el procés de planificació, creació, desenvolupament, logística i gestió de la diversitat dels productes fabricats. Així, per exemple, han elaborat un pla de disseny per als productes d'AUSA, fabricant de maquinària per a la construcció, o han participat en la posada en marxa d'una línia de gelats de la firma Frigo. Per Antoni Flores, "el disseny integrat dins de les activitats de planificació i desenvolupament del producte contribueix a identificar elements innovadors tant en la forma com en l'ús dels objectes i, a la vegada, fa augmentar la percepció de qualitat, a més d'ajudar a reduir temps i despeses".

El compromís de CDN amb la gestió de la innovació és admirable. Ha participat en l'elaboració d'una guia sobre la innovació, promoguda pel CIDEM, en la qual s'ha elaborat una mena de qüestionari perquè cada empresa pugui calibrar la seva aposta per la R+D. *J. F.*

Visió per Computador. Actualment, la xarxa compta amb 70 centres com aquests, utilitzats per unes mil empreses. Catalunya també compta amb un important nombre de centres de formació en disseny (Elisava, Institut Europeu de Disseny, ESDI...), així com enginyeries i estudis de disseny (CDN, Fuore Design, EPSA, etc.).

AUTOMOTIVE DESIGN SUMMIT, DISSENY EN ESTAT PUR

Coincidint amb l'Any del Disseny, durant tot el 2003, i aprofitant també el centenari del FAD (Foment de les Arts Decoratives), els passats 26 i 27 de març el CIDEM va co-organitzar la primera trobada internacional de professionals de disseny d'automoció. Amb el nom d'Automotive Design Summit, els representants de Ford, Aston Martin, Daimler-Chrysler, Audi, Bentley, Fiat, Lotus, Mini, Renault, Volvo i d'altres van debatre les tendències i oportunitats que es registren avui en el sector. Segons el conseller de Treball, Indústria, Comerç i Turisme, Antoni Fernández Teixidó, l'objectiu de la trobada va ser "consolidar la posició de Catalunya com a centre idoni del disseny a nivell mundial".

I és que, efemèrides a banda, que el bo i millor del disseny en automoció es concentrés a Barcelona no és pas cap casualitat. En els darrers anys s'han instal·lat a Catalunya el VW Design Centre; el Nissan Technical Centre; el Volvo Group Design Spain, que treballa en el disseny de la propera generació de vehicles; el Centre Tècnic de Seat (que ha dissenyat el Seat León o el Seat Salsa); el Renault Design Barcelona, d'on ha sorgit el Renault Avantime, el Clio II i el nou Renault Scenic; i l'Ital-

design-Giugiaro, on s'han dissenyat diversos models d'Aston Martin i Bugatti, i darrerament, dins del marc del Saló Internacional de l'Automòbil de Barcelona, el director de desenvolupament de projectes de la unitat de negoci Fiat-Lancia, va comunicar als mitjans la possibilitat d'instal·lar el seu cinquè centre de disseny a Barcelona. Altres companyies, com Subaru o Fiat, també desenvolupen projectes integrals de disseny.

SINERGIES AMB L'ANY DEL DISSENY

En el marc de l'Any del Disseny 2003, el CIDEM promourà el Fòrum en Venda, un congrés sobre la gestió del disseny, la innovació i el màrqueting, que se celebrarà del 3 al 6 de novembre a Barcelona. En el Fòrum, les empreses més representatives dels sectors aeronàutic, automoció i ferrocarril exposaran les maquetes, prototips i subsistemes d'última generació on el disseny i les tecnologies relacionades han representat un paper decisiu.

També enguany, concretament l'1 d'octubre —dins la Setmana de la Innovació— es lliuraran els Premis a la Innovació Tecnològica, que atorga anualment la Generalitat de Catalunya en reconeixement a les empreses catalanes que han consolidat la seva tasca desenvolupada a través de la innovació tecnològica. En aquesta edició els premis incorporen una categoria específica de disseny. Altres activitats previstes són la ja mencionada Setmana de la Innovació, que inclourà un mòdul dedicat al disseny, i una exposició itinerant amb el lema "Catalunya pol d'innovació".

Jordi Finestres